

den Maade see at skaffe dem bedre Udbud; men dette, troer jeg, har aldeles ikke Noget paa sig, thi de Beskommende, der kjøbe dem i det Dieblif, ville mindre see paa Renten end paa den Capital, de give ud, thi Renten er ikke noget fast og bestemt, det er kun et Forholdstalt til den Priis, jeg har givet. Obligationer ere jo nemlig en Vare, og kjøber jeg en Obligation for 4 Rbd. og den giver mig aarlig 1 Rbd.; saa har jeg dog en meget høiere Forrentning af mine Penge, end naar jeg kjøber een til 100 Rbd. og faaer 5 Rbd. Alt dette har altsaa aldeles Intet at gjøre med denne hele Sags virkelige Veffaffenhed. Den eneste Grund, som den ærede Finantsminister har fremsført, som forekommer mig at have en virkelig Betydning, er Banens Magt. Men den taler for at beholde de Obligationer, der ere de meest gængse, nemlig 4 pCt.; og kunde man ovenkjøbet give dem Form af Creditkassobligationer, saa benyttede man endnu mere Fordommen i Landet til Fordeel for et enkelt Papir. Jeg kan heller ikke troe, at Patriotismen har virket stort mere end Duffet om at faae en høj Forrentning paa den Tid, da man hjalp til at faae Creditbeviserne indfrie. Jeg vil meget gjerne troe, at enkelte Mænd, der have staaet i en nærmere Forbindelse med Finantserne, have gjort dem en væsentlig Tjeneste ved at give Exemplet og der ved revet Mange med sig, men den store Mængde har dog vistnok mere fulgt efter, i det af Interesse end af Patriotisme. Vi kunne altsaa vistnok i den Henseende roligt betale tilbage med den ringeste Priis, vi ere istand til at kunne affinde os med dem. Kunde man sige, at vi nogensinde havde givet Haab om, at disse Obligationer skulde indfries meget senere, kunde der paapeges en eneste Tøddel, som førte til at troe Sligt, saa skulde jeg sige: lader os hellere vente et Aar endnu, lader os hellere vente, om det skulde være to Aar, men i det Dieblif, vi stride til at nedsætte Forrentningen, lader os da komme til den Forrentning, som er den passende for Diebliffet. Derfor bliver altsaa Spørgsmaalet nu: Er 4 pCt. en passende Forrentning for Statspapirer, eller skal der nødvendigviis $4\frac{1}{2}$ pCt. for at bringe Folk til at levere deres Penge til at

kjøbe denne Vare for? Naar Finantsministeren siger, at man slet ikke kan bringe Discontoen eller den Priis, hvorfor man i Almindelighed kan kjøbe Penge, i Beregning, saa troer jeg dog, at han tager noget feil. Jeg kan ikke sige, at, fordi jeg kan kjøbe Penge, eller Penge kunne omsættes under de og de Forhold, at jeg derfor kan faae et saadant Obligationens Udbytte til den og den Priis, men naar jeg kan anskaffe Penge med Lethed, saa virker det naturligviis paa den Priis, jeg giver for en Vare, og den Fordeel, som dermed staaer i Forbindelse. Jeg troer, at den eneste Maade, paa hvilken man kan skaffe sig en nogenlunde taalelig Idee og Formodning om, hvorledes det vil gaae til, naar Obligationer udbydes, det er netop, idet man undersøger, hvorledes de Folk, som tage rede Penge for deres Obligationer, kunne anvende disse Penge. Dersom en Mand, som tager rede Penge for sine Obligationer, siger til sig selv: Ifald Mange gjøre det samme, saa falder Prisen for Penge saaledes, at du ikke alene ikke faaer 4, men at du knapt faaer 3 pCt. af dine Penge, og du maa saaledes lade dem ligge ubrugte i længere Tid, saa vil han tage de 4 pCt. Obligationer; haaber han derimod for sine contante Penge at kunne skaffe sig et sikkert Udbytte til over 4 pCt. eller 4 pCt., saa tager han maafee de contante Penge, men, det lægge man vel Mærke til, at det sikre Udbytte til 4 pCt., naar Discontoen er saa lav, som her er Tale om, er det ikke let at tilveiebringe. Dertil udfordres, at Folk skulle anvende deres Flid og Omhyggelighed paa de Pengeomsætninger eller de Foretagender, de give dem af med, men den hele Masse af Folk, der eie Obligationer, de skulle skaffe sig Udbytte af deres Besiddelse paa en Maade, der ikke kræver en vanskelig Forvaltning, stor Indsigt i Forretninger eller stor Tidsopoffrelse; de ere nødte til under saadanne Omstændigheder at tage Obligationer til 4 pCt., og ikke tage deres Penge; thi de vilde være dem til Byrde, saa jeg troer, det er den eneste Betragtningssmaade, der kan gjøres gjældende: hvilken Priis kan en Mand, som tager Pengene, faae for sine Penge i det Dieblif, og hvilken Priis faaer han i det Dieblif, han tager Obligationen? Har han en